

**สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ**  
**เรื่อง “การทบทวนหลักสูตรในแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้”**  
**วันที่ 20 กันยายน 2556**

**ณ ห้องคาราบอยเธียเตอร์ อาคารพัฒนาวิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้**

การบรรยาย โดย Professor University of Central Oklahoma (Phd. Dennis Dunham)

Topic “Transformation Learning”

An Introduction

หากต้องการจะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ จะต้องพัฒนาหลักสูตรที่เป็นสาขาเด่นของมหาวิทยาลัย

**Creating an environment of discovery**

ในอดีตของตะวันตก จะค้นหาคนเก่งจากทุกหนทุกแห่งมาเป็นคนให้ความรู้กับผู้ที่สนใจ แต่กลับมาที่ปัจจุบัน การศึกษาไม่ได้เปลี่ยนไปมากจากอดีต โดยการเปลี่ยนผ่านการศึกษาให้มีการพัฒนาสูงขึ้นสูง มีค่าสำคัญ ดังนี้

**1. To communicate**

ปัจจุบันเรามีเทคโนโลยีมากมาย ซึ่งทำให้ไม่จำเป็นต้องให้นักศึกษานั่งเรียนในห้องอย่างเดียว เนื่องจากนักศึกษาปัจจุบันเป็น Generation Y ซึ่งจะต้องมีการปรับวิธีการเรียนการสอนให้เข้ากับพวกเขาเหล่านั้น

สำหรับ Generation Y ใน Oklahoma University จะมีการแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มเล็กๆ ภายในห้อง และมีการมอบหมายงาน, กรณีศึกษา ฯลฯ ให้กลุ่มย่อยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม ทำงานร่วมกันด้วยความแตกต่างของประเทศ, วัฒนธรรม โดยกลุ่มจะต้องทำโครงการ หาวิธีการดำเนินการ และการแก้ไขปัญหา ซึ่งทำให้นักศึกษาเกิดความคิดริเริ่ม และรู้สึกสนุกกับการศึกษาค้นคว้า

Get ready of generation Z

**2. To transform with the times**

Moocs the future of education ปัจจุบัน นักศึกษาสามารถเปิดดูการสอนออนไลน์ได้ทุกมุมของโลก อาจารย์สามารถสอนออนไลน์ได้ นักศึกษาก็สามารถค้นคว้าความรู้ได้ผ่านเว็บไซต์ต่างๆ เช่น อาจารย์สามารถมอบหมายงานให้นักศึกษา หลังจากนั้นนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ไปค้นคว้าหาความรู้, ทดลอง และนำงานมาส่งอาจารย์ หลังจากนั้น อาจารย์มีหน้าที่ให้คำปรึกษา

No Front in the Classroom

ปัจจุบัน ใน Oklahoma ไม่มีโต๊ะบรรยายหน้าห้องสำหรับอาจารย์ อาจารย์จะต้องเดินไปทั่วห้อง และให้คำปรึกษากับนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะต้องทำการวิจัย, ค้นคว้าหาความรู้ และนำมาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มย่อยในห้องเรียน

Mezirow Phases of transformative learning

-A disorienting dilemma

-Self Examination

- Explore

### 3. High impact practices

- Research

Greater measured impact on students who enter with lower standardized test scores

การทำวิจัย ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และได้ความรู้มากกว่าการสอนจากอาจารย์ ในสภาพห้องเรียนที่มีนักศึกษาที่หลากหลาย แต่อาจารย์จะต้องมีเทคนิคในการควบคุมนักศึกษาให้ได้

- Problem based learning

การเรียนรู้ และศึกษาหาความรู้ผ่านการวิเคราะห์ปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุ การแก้ไข้ปัญหา

- Integrative learning

การเรียนรู้จะต้องเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างวิชาต่างๆ เข้าหากันได้ เนื่องจาก ทุกวิชามีจุดที่เชื่อมโยงกัน

- การมอบหมายกรณีศึกษา หรืองานวิจัยให้นักศึกษา ควรจะเป็นประเด็นที่น่าสนใจในปัจจุบัน

- Benefit set

- Faculty

- Deeper learning

- Greater

- Employers

- Leadership skills for example Work in team, creative

- Adaptability

- Ability to connect ideas

- Greater job satisfaction

เทคนิคการพัฒนาศักยภาพในการพูดในสาธารณะให้นักศึกษา จะต้องเริ่มจากการเริ่มให้นักศึกษาได้พูดในกลุ่มย่อย โดยการให้ประเด็นปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนและได้พูดคุยกออกมาจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้นักศึกษากล้าที่จะพูดคุยมมากขึ้น และพัฒนาไปสู่การพูดในที่สาธารณะต่อไป

**การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ในแผนการพัฒนาศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้**  
โดยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

การพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยกันปรับหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องกับปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

**หลักสูตรที่น่าสนใจ ด้านเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน**

1. หลักสูตร นวัตกรรมเกษตร
2. โลจิสติกส์ และโซ่อุปทานสินค้าการเกษตรและอาหาร
3. เกษตรที่สูง
4. เกษตรศึกษา
5. Global Agriculture information
6. Agricultural Intelligence
7. Agricultural Intelligence
8. Global Agricultural Trading
9. Science for Open and Environmental Systems
10. System Design and Management
11. Certified Agricultural Production

**หลักสูตรที่น่าสนใจ หลักสูตรด้านสังคม เศรษฐศาสตร์ บริหาร**

1. สิ่งแวดล้อมศึกษา
2. การจัดการทางการกีฬา
3. อาชีววิทยาการบริหารงานยุติธรรม
4. การจัดการธุรกิจอาหาร

**ข้อเสนอแนะที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้**

- การเปิดหลักสูตรใหม่ จะต้องทำให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่
- การที่จะสร้างหลักสูตรใหม่ที่ทันสมัย น่าสนใจ และตรงตามความต้องการของตลาดนั้น จะต้องเริ่มจากการที่อาจารย์เข้าใจ และยอมรับในแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นก่อน
- การเปิด Interdisciplinary ควรเปิดในระดับปริญญาโท โดยหลักสูตร ควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัย

- ขอเสนอหลักสูตร Tourism Logistic ซึ่งเป็นหลักสูตรการขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะได้กลุ่มเป้าหมายเป็นนักธุรกิจ, มัคคุเทศก์
  - การเปิดหลักสูตร ควรทำการเข้าใจเกี่ยวกับ demand ให้ชัดเจน ซึ่งควรทำวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลเหล่านี้ โดยมหาวิทยาลัยควรตั้งทีมวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของตลาด
  - ควรมีการเปิดหลักสูตร เกษตรที่สูง ซึ่งเกี่ยวกับการบูรณาการสาขาวิชา ที่จะทำให้อุบัติได้บนเศรษฐกิจแบบใหม่ ที่ต้องการความหลากหลายทางวิชาการ และมหาวิทยาลัยต้องคิดให้เชื่อมโยงทั้งหมด เช่น เลี้ยงปลาควบคู่กับการทำ Home stay, การปลูกกาแฟ ควบคู่กับการคั่วกาแฟ และขายกาแฟสดไปด้วย ฯลฯ
  - หลักสูตรพื้นฐาน ก็ควรรักษาไว้ และควรมีการอัปเดต Content ที่ทันสมัย และโปรโมท Content เหล่านั้นให้มากขึ้นด้วย
  - มหาวิทยาลัยควรเลือกโปรโมทหลักสูตรบางหลักสูตร และเลือกชื่อหลักสูตรที่เป็นหัวข้อกว้างๆ และโปรโมท Content ที่ต้องการเน้นจดขาย
  - การเปิดหลักสูตรเกษตรที่สูง ควรเพิ่มชื่อเข้าไปให้กว้าง และครอบคลุมมากขึ้น เพื่อเปิดรับกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น
  - ควรมีหลักสูตรด้านสหวิทยาการสังคมศาสตร์ ในระดับปริญญาตรี เนื่องจาก มีความพร้อมด้านอาจารย์
  - ดร.พจนารถ การทำหลักสูตรเกี่ยวกับสหวิทยาการทางธุรกิจ เป็นที่ต้องการของตลาดโลก แต่เป็นสหวิทยาการ ที่เน้นหนักไปในทางไหน เช่น สหวิทยาการการท่องเที่ยว (โลจิสติกส์), สหวิทยาการการท่องเที่ยว (การตลาด) ซึ่งเชิงใหม่ที่น่าสนใจ เนื่องจาก มีองค์กรต่างประเทศที่เปิดขึ้นมานานแล้ว ซึ่งลักษณะของสหวิทยาการจะเข้าไปได้หลากหลายทาง สิ่งที่น่าสนใจคือ แม่ใจกำลังเดินเข้าสู่เส้นทางของเป้าหมาย สิ่งที่น่าสนใจปัจจุบัน คือ Social Entrepreneur หรือผู้ประกอบการสังคม, การเลี้ยงผึ้ง ซึ่งแม่ใจสามารถผลิตนักวิทยาศาสตร์ผึ้ง ที่ให้คำปรึกษาด้านธุรกิจได้ด้วย, การผลิตนายความที่พูดภาษาอังกฤษได้, MPA กับ LLM และ MBA มารวมกันในบางลักษณะได้, ด้านสังคมศาสตร์ ควรผลิตหลักสูตรที่ทำให้ได้ผลผลิตที่เป็น CEO ซึ่งน่าจะส่งเสริมเป็นหลัก นอกจากนี้ ผลผลิตจะต้องเข้าใจกับวัฒนธรรม และกระบวนการทางสังคม international communication ของประเทศที่ไปทำงานได้, เศรษฐกิจและสังคมแบบใหม่ Creative Business or Creative Society การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนสภาพตามสถานการณ์
- มหาวิทยาลัยจะต้องมองเห็นถึงความต้องการของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ และเปิดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการเหล่านั้น โดยเฉพาะด้าน Creative Business

เราจำเป็นต้องสร้างสังคมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ ที่ผสมผสานซึ่งกัน และกัน และใช้ Human Resource ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด นั่นคือ สร้าง Core ก่อน แล้วสร้างความรู้ ด้านอื่นเสริม

หลักสูตร ไม่ควรเป็น Macro มาก ควรเปิดโดยมีรายวิชาหลัก และมีรายวิชาที่นักศึกษา สามารถเลือกเรียนเสริมได้ หลักสูตรไม่ควร Legit มากเกินไป

- ในอดีต มาจนถึงปัจจุบัน เรามีความผิดพลาดในการออกแบบชุดความรู้ที่มุ่งเน้นเพียง ด้านเดียวเท่านั้น ซึ่งเราต้องเข้าใจปัญหาเชิงปรัชญา และโครงสร้างที่เป็นอยู่ และต้องพัฒนาสู่การ เชื่อมโยงความรู้ให้หลากหลายด้าน ข้อเสนอคือ การบูรณาการคณะทำงาน และแนวคิดให้เชื่อมโยงให้ คนมีความรู้และความเข้าใจเชิงบูรณาการ

- ประมงฯ ขอเสนอ ป.ตรี สาขาวิชา เทคโนโลยีทรัพยากรทางน้ำอย่างยั่งยืน และป.เอก ขอเสนอ การพัฒนาทรัพยากรทางน้ำตามภูมิสังคมอย่างยั่งยืน เป็นหลักสูตรสหวิทยาการ โดยจะต้อง ทำ Concept Paper

- หลักสูตร วิศวกรรมกระบวนการชีวภาพ ป.ตรี หลักสูตรยังไม่มีความพร้อมในการเปิด ควรกลับไปทบทวนในกรรมการคณะ

- หลักสูตรที่ขอเปิดใหม่ ทุกหลักสูตร ควรพิจารณาเรื่องความพร้อมก่อน ว่าพร้อม ด้านคณาจารย์หรือไม่ โดยควรแจ้งให้คณะ ทบทวนอีกครั้งหนึ่ง ทุกหลักสูตร

- ควรแจ้งให้คณะดำเนินการพิจารณาความพร้อมของหลักสูตร โดยพิจารณาจาก ข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการรับนักศึกษา, คณะกรรมการบริหารงาน มหาวิทยาลัย, คณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัย ด้านแนวทางการพัฒนาและนโยบายมหาวิทยาลัย, สภามหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการแก้ไข นอกจากนี้ จะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดในการเปิด-ปิดหลักสูตร ให้ชัดเจน รวมถึง การบริหารจัดการการรับนักศึกษา ซึ่งจะต้องตรึงนักศึกษา

- กองแผนงานนำเสนอแผนหลักสูตรต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการ วิเคราะห์หลักสูตรและแผนการรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ , คณะอนุกรรมการสภามหาวิทยาลัย ด้านแนวทางการพัฒนาและนโยบายของมหาวิทยาลัย, สภามหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เปิดหลักสูตรตามขั้นตอนต่อไป

- ควรนำเสนอหลักสูตรที่คิดขึ้นมาใหม่ตามแนวทางของ ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เป็น หลักสูตรเพิ่มเติม เพื่อรองรับการพัฒนาตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย โดยนำเสนอ คณะกรรมการ บริหารงานมหาวิทยาลัย และเมื่อคณะกรรมการ เห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการ เพิ่มหลักสูตรฯ ใน แผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- การจัดการทางการกีฬา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคณะศิลปศาสตร์ ดังนั้น ป.โทด้านสุขภาพ และป.ตรี วัฒนธรรมศึกษา ทำ Concept Paper แล้ว และจะส่งให้กองแผนงานต่อไป โดยคณะศิลปศาสตร์จะเป็นฐานของสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ให้ หากหลักสูตรใด ต้องการเชื่อมโยงหลักสูตร ก็สามารถติดต่อที่สหวิทยาการสังคมได้
- โลกจิตติศาสตร์เกษตร คณะวิศวกรรม ร่วมกัน ขอเป็นเจ้าภาพ
- เกษตรแม่นยำ ควรมีเจ้าภาพ 2 คณะ คือ คณะผลิต และคณะวิศว รวมไปถึงวิศวกรรมพลังงาน ที่อาจให้คณะวิศวกรรม ร่วมจัดทำหลักสูตรด้วย
- ขอเสนอหลักสูตร ผู้นำชุมชน (เชื่อมโยงทุกสาขาวิชา) ซึ่งควรเป็นความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยบริหารศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์
- หลักสูตรต้องปรับตัวเอง ทั้งเรื่องการรับนักศึกษา การปรับหลักสูตร การปิดหลักสูตร ฯลฯ

